

Arbets- och företagsnämnden

Gemensam finansiering av ett samlat system för kunskapsstyrning i socialtjänstens verksamheter

Förslag till beslut

Arbets- och företagsnämnden föreslår kommunstyrelsen att betona vikten av att Sveriges kommuner och landstings (SKLs) arbete med kunskapsutveckling och förutsättningar för evidensbaserat arbete inom socialtjänst fortgår, men avslå rekommendationen att gemensamt med andra kommuner, till SKL, finansiera detta arbete.

Arbets- och företagsnämnden justerar ärendet omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Sveriges kommuner och landstings (SKL) styrelse rekommenderar alla kommuner att skjuta till resurser som bland annat ska användas till:

- Kvalitetsregister som kommunerna använder.
- Ett urval av brukarundersökningar och utveckling av systematisk uppföljning.
- Gemensam samordning på lokal, regional och nationell nivå.

Verksamheten inom arbets- och företagsnämnden bekräftar att denna verksamhet är angelägen, men föreslår att finansieringen sköts inom befintlig ram för SKL.

Ärendet

Det råder en bred enighet om vikten av en kunskapsbaserad socialtjänst. Kommunerna, SKL och staten har därför under lång tid samverkat för kunskapsutveckling inom socialtjänsten. Till stora delar har arbetet finansierats inom ramen för överenskommelser mellan staten och SKL. Medlen som förut var riktade statsbidrag är nu, efter önskemål från kommunerna, generella statsbidrag.

SKL:s styrelse rekommenderar alla kommuner att prioritera användning av de generella statsbidragen för att gemensamt finansiera viktiga förutsättningar för att säkerställa att socialtjänstens verksamheter ska kunna följa upp och utveckla sina verksamheter och tydligare kunna prioritera resurser och insatser som gör skillnad för brukarna.

Rekommendationen innebär att kommunerna bidrar till den gemensamma finansieringen av:

- Kvalitetsregister som kommunerna använder.
- Ett urval av brukarundersökningar och utveckling av systematisk uppföljning.
- Gemensam samordning på lokal, regional och nationell nivå.

Arbetet kommer att pågå under åren 2020–2023.

De kvalitetsregister som 2018 finansieras av stat och landsting/regioner och som kommunerna använder är:

- Senior alert
- Svenska palliativregistret
- BPSD-registret
- SveDem
- RiksSår

De används främst för att säkra uppföljningen av den kommunala hälso- och sjukvårdens kvalitet. Brukarundersökningar och övrigt stöd till utveckling av systematisk uppföljning har tidigare finansierats genom överenskommelser med staten och även interna utvecklingsmedel.

Invånare och brukare förväntar sig ett stöd som är baserat på bästa tillgängliga kunskap. Om finansieringen av kvalitetsregister och brukarenkäter inte säkras så riskerar sannolikt denna källa till kunskap och lärande att försvinna. Det finns konkreta exempel på att kvalitetsregister och brukarundersökningar utvecklar verksamheterna. Kvalitetsregister och brukarundersökningar ger kommunerna en möjlighet att säkra kunskap och lärande i sin organisation. Det finns större vinster med att gemensamt finansiera och utveckla detta tillsammans än att vidareutveckla motsvarande tjänster på egen hand.

I SKL:s grunduppdrag ingår intressebevakning, service och rådgivning samt viss verksamhetsutveckling. Det finns en avgiftspolicy för utökade tjänster. Tjänster och stöd inom kunskapsstyrningsområdet är, enligt SKL:s styrelse, av sådan karaktär och omfattning att de kräver tilläggsfinansiering på samma sätt som regioner i dag tilläggsfinansierar detta. SKL:s kongress har beslutat att SKL ska stödja medlemmarna i arbetet för en jämlik, jämställd och evidensbaserad socialtjänst. Utgångspunkten är att bästa möjliga kunskap ska finnas tillgänglig vid varje möte mellan socialtjänstens personal och deras klienter. Det ska vara lätt att göra rätt och det ska finnas förutsättningar för lärande.

De tjänster och stöd som ingår i förslaget har dock aldrig finansierats inom ramen för SKL:s ordinarie medlemsavgift utan SKL har stöttat kommunerna i denna utveckling med stöd av överenskommelser mellan SKL och regeringen, tillfällig gemensam finansiering från kommunerna eller interna tillfälliga utvecklingsmedel.

Efter 2016 är de omfattande överenskommelserna med staten, för utveckling inom socialtjänstens område, avslutade. SKL rekommenderade därför i juni 2016 kommunerna att gemensamt finansiera en stödfunktion på SKL för att bidra till en mer evidensbaserad socialtjänst under åren 2017–2018. Det angavs i rekommendationen att SKL i slutet av 2018 skulle återkomma om hur den framtida organisationen och finansieringen för detta stöd skulle kunna utformas, vilket mynnat ut i föreliggande rekommendation.

Enligt SKL är planen att kommunrepresentanter kommer att medverka i ledning och styrning av arbetet. Den totala kostnaden för satsningen beräknas till högst 19,5 miljoner kronor årligen. För en kommun i Nackas storlek motsvarar det en kostnad om cirka 200 000 kronor per år. Satsningen kommer att pågå under åren 2020–2023. Avsikten är att finansiering och organisering sedan permanentas, och kommunerna såväl som staten förväntas bidra långsiktigt.

Verksamhetens utredning och bedömning

Inom arbets- och företagsnämndens område behövs ett fortsatt arbete för att utveckla och integrera ett evidensbaserat arbete. Ett viktigt sådant område är uppföljning av att de insatser som beviljas bidrar till en positiv utveckling för den enskilde och att detta kan sammanställas på gruppnivå och användas för att utveckla verksamheten.

Socialtjänstlagen kräver att insatser ska vara av god kvalitet. En förutsättning för god kvalitet kräver kunskap om resultat. I det arbetet behövs fortsatt stöd både regionalt och nationellt.

I länet sker stödet bland annat genom FoU Södertörn. Det är en forsknings- och utvecklingsenhet inom socialtjänsten och ägs av tio kommuner i Södertörnsområdet. FoU Södertörns uppdrag är att bidra till en systematisk metod- och kunskapsutveckling inom socialtjänstens funktionshinder-, individ- och familjeomsorgsområden.

Verksamheten bedömer att det även finns ett fortsatt behov av nationell samordning inom socialtjänsten i dessa frågor och att SKL behöver fortsätta stötta arbetet för en kunskapsbaserad socialtjänst.

Socialchefs nätverket i södertörnskommunerna ställer sig positivt till SKL:s rekommendation.

Verksamheten ställer sig dock tveksam till att finansieringen av SKL:s arbete med den nationella samordningen ska åläggas kommunerna. Mot bakgrund av SKL:s kongressbeslut att SKL ska stödja medlemmarna i arbetet för en jämlik, jämställd och evidensbaserad socialtjänst föreslås att SKL prioriterar denna verksamhet inom befintlig ram.

En alternativ lösning är att de tre berörda nämnderna kompenseras för sin del av kommunens kostnader för SKL:s stöd för evidensbaserad socialtjänst genom utökad ekonomisk ram från och med år 2020.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget till beslut innebär inga ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Förslaget medför inte några konsekvenser för barn.

NACKA
KOMMUN

Handlingar i ärendet

Bilaga: Meddelande från SKL:s styrelse, nr 15/20 2018

Frida Plym Forshell
Arbetsmarknadsdirektör
Stadsledningskontoret